

Genetic screening in Halacha

Show# 130 | August 12th 2017

שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ד סימן י

אם יש לבדוק למחלת טיי סאכס קודם הנישואין.

י"ח אדר השני תשל"ג. למע"כ חתני כבני הרב הגאון מוהר"ר משה דוד טענדלער שליט"א.

הנה בדבר הילדים שנולדו שלפי הטבע חיים זמן קצר כשנתיים ושלש ומתים הנקרא טיי - סאכס והם נולדים מאב ואם ששניהם יש להם סבה זו שאף שאין זה חסרון להם בעצמם אירע שנולדו מזה ילדים כאלו, ואם יש זה רק לאחד מהם לא אירע זה, ויש לידע זה מבדיקה בהדם של האיש והאשה, אשר אז כשידע הבחור או הבתולה שיש להם חסרון זה יראה ליקח לאשה בתולה כזו שאין בה חסרון זה, והבתולה שיש בה חסרון זה תראה להנשא לבחור שאין בו חסרון זה, ורוצים לידע דעתי העניה אם מן הראוי להבחור או להבתולה להשתדל לידע זה, ואם טוב לידע בזה אם לעשות בדיקה זו בקטנותם או רק כשיגיע זמנם להנשא, ואם לעשות זה באופן פרסום או בצנעא, עיינתי בזה וזהו הנראה לע"ד כי אף שהוא מיעוט קטן ילדים נולדים כאלו ושייך לומר על זה הקרא דתמים תהיה עם ה' אלקיך וכפרש"י בחומש שם שכתב התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, מ"מ כיון שעתה נעשה זה באופן קל לבדוק יש לדון שאם אינו בודק את עצמו הוא כסגירת העינים לראות מה שאפשר לראות, ומכיון שאם ח"ו אירע דבר כזה הוא להורי הילד צער גדול מאד מן הראוי למי שצריך לישא אשה לבדוק את עצמו. ולכן טוב לפרסם הדבר ע"י עתונים ואופנים שידעו העולם שאיכא בדיקה כזו.

אבל ברור ופשוט שצריך להעשות הדבר בצנעא שלא ידע בחור אחד מחברו ובתולה אחת מחברתה, וגם הרופא אשר יעשה אצלו הבדיקה לא יגלה לשום איש כי אף שהרופאים מעידין שאם יקח אשה שאין בה חסרון זה וכן כשהיא תקח איש שאין בו חסרון זה אינו כלום לא יאמינו הרבה בני אדם ולא יוכלו להשיג שידוך שלכן צריך הדבר להיות בצנעא, ולכן לא טוב הדבר לעשות בקבוץ רב כמו בישיבות ובתי ספר וכדומה.

וגם כפי שידוע כחות הנפש שרוב בני אדם סובלין הרבה מהעצבים שלהם שנקראו נערוון שמצייר להאדם דבר קטן לגדול וחשש קטן לחשש גדול בפרט במדינה הזאת כידוע, שלכן ח"ו לעשות בדיקה זו לבחורים צעירים

שעדיין אין חושבין בענין נישואין והרוב הוא שעד עשרים אין חושבין בזה ואין לדבר אליהם כלל בענין זה. וגם לבד זה מכיון שהדבר צריך להיות בצנעא שלא ידעו אחרים מזה, הוא דבר קשה מאד לפני בחורים צעירים להיות בעלי סוד וזה יזיק לעצמן ולאחרים. ובתולות שדרכן להנשא כשהן צעירות אין לעשות בדיקה זו לפחות מבת שמונה עשרה שנה, ואם יזדמן בבחור אחד או בתולה אחת ירצו להנשא קודם הרי הוא מיעוטא דמיעוטא שאין לחוש לזה וגם מכיון שהדבר נתפרסם הרי יותר נוטה שיודעין מזה.

Selected emails from our listeners

Hi,

Another great show! I recommend bringing on Rabbi Dr. Daniel Eisenberg from Philly (I believe). He has a whole website dedicated to medical Halacha and ethics. Very Torahdik (Ohr Sameach I believe). I heard him on this topic when he was scholar in residence at my shul and he was super. Encyclopedic type of head has all the Teshuvos and primary Mekoros down, clear presentation. I think it would round out this issue well as a follow up as he has a medical and halachic angle to provide.

Getting Rabbi Eckstien from Dor Yesharim on would be super but might be a bit too sensitive. I do sort of feel like it would only be fair to offer him the opportunity to represent himself. Thanks so much for listening and for giving me what to listen to. I am a full time Rebbi under pretty challenging circumstances and sometimes Headlines are the only learning I do the whole day.

Gavriel Wittlin

Good morning,

I've just finished listening to last week's show and wanted to say thank you for discussing such an important topic. I had thought that at this point EVERYONE in the frum community got tested, but it is quite possible that opinion is simply do to my limited view of both these matters and the population as a whole.

While listening to the show, a few things struck me. While discussing JScreen and Dor Yeshorim, Mrs. Rose mentioned that Dor Yeshorim has a limited testing panel and that she could not imagine why. Frankly, given the limited information presented - understandable due to the fact that there is only so much time on the show - neither can I. That doesn't mean that there isn't a reason. People and organizations tend to do things for a reason, good, bad, or other. It would be interesting to hear the reason Dor Yeshorim doesn't test for more potential issues.

Thank you again for your show.

Tsvi Goldstein

Selected audio from our listeners

Genetic testing- have representative of dor yeshorim 1 *click here*

Genetic testing- have representative of dor yeshorim 2 *click here*